

Motion till riksdagen 2021/22:1221

av **Ann-Britt Åsebol och Elisabeth Björnsdotter Rahm (båda M)**

Gör val av tjänstepensionsuttag mer flexibelt och förbättra informationen

---

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheten att införa mer flexibilitet och förbättra informationen kring de val som rör uttag av tjänstepensionen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Tjänstepensionen har blivit en allt viktigare del i den totala pensionen. Det är sannolikt att tjänstepensionen kommer att spela en större roll för den samlade pensionsinkomsten även i framtiden. Individen står inför pensioneringen inför en mängd olika val. Inom tjänstepensionen handlar det om val av uttagstid som dessutom varierar mellan olika avtal. En trend som förefaller öka är att allt fler tar ut delar av eller hela tjänstepensionen på kortare tid, ofta på fem eller tio år.

Om alla inte är fullt medvetna om vilka effekter ett kortvarigt uttag av tjänstepension kan skapa kan detta få bekymmersamma konsekvenser på privatekonomin på längre sikt. Den som tar ut tjänstepensionen på kort tid får mer i plånboken under de första åren som pensionär, men denna inkomstnivå minskar därefter dramatiskt när det handlar om hela tjänstepensionskapitalet. Därefter har pensionären få möjligheter att öka sin inkomst. Detta är särskilt allvarligt när individen inte har uppmärksammat eller förstått vilka följder valet av uttagsperiod skulle få.

Eftersom pensionen kommer från olika håll och med olika regler upplevs pensionsystemet av många som krångligt. Detta gör det svårt för en hel del att göra välinformade och överblickbara val av uttagstiden för tjänstepensionen. Samtidigt ska vi värna valfrihet och att själv kunna välja det som passar just den enskilde. Riksrevisionen har dock konstaterat att det krångliga systemet resulterar i att många inte gör aktiva val eller att man väljer utan att förstå de ekonomiska konsekvenserna på sikt. Det betyder att

valfriheten begränsas och att pensionen kan bli lägre än nödvändigt, med andra ord en icke önskvärd utveckling.

Flera saker skulle därför behöva förändras. Informationen behöver förbättras och individen bör ges en bättre överblick av pensionens olika delar och av vilka val som kan göras. Fördelar och nackdelar med olika val av uttag måste bli tydligare. Utformningen av blanketter och förvalen på desamma kan ha en betydande inverkan på människors val – det är exempelvis inte rimligt att en kort uttagstid är förvald. En bättre samordning av informationen om pensionens olika delar är därför angelägen, och att effekterna av olika val tydliggörs likaså. På minpension.se finns idag en del av dessa möjligheter, men framförallt de långsiktiga effekterna av olika val är inte alltid lika tydliga.

Det är även av vikt att överväga att införa mer flexibilitet i valet av uttagstid för tjänstepensionen. Ett sätt skulle kunna vara att göra det möjligt för den enskilde att göra uppehåll i utbetalningarna, exempelvis om individen tillfälligt vill och ska uppmuntras att arbeta efter pensionering. Därtill borde det övervägas att individen under en initial period skulle kunna förändra den valda utbetalningstiden från exempelvis fem år till en längre tidsperiod. I den allmänna pensionen kan individen pausa och ändra uttagstakten när det passar; detta borde också vara möjligt i tjänstepensionen.

En möjlighet är också att undersöka ifall de korta uttagstiderna för tjänstepensioner bör och kan begränsas på något sätt eller till en viss del, något Riksrevisionen rekommenderat. Detta förutsätter dock att människors valfrihet till stor del inte hämmas och att information och kunskap om uttagstiderna för tjänstepensionen förbättras avsevärt.

Ann-Britt Åsebol (M)

Elisabeth Björnsdotter Rahm (M)